



નોંધ : પ્રશ્ન પછી આપેલા અંકો તે પ્રશ્નના જવાબના પાના નંબર દર્શાવે છે.

(કુલ ગુણ : ૭૫)

વિભાગ - ૧ : સહજાનંદ ચરિત્ર - પંદરમી આવૃત્તિ, ફેબ્રુઆરી - ૨૦૧૫

પ્ર.૧ નીચે આપેલાં અવતરણો કોણ, કોને અને ક્યારે કહે છે તે લખો.

[૮]

૧. “જીવ પ્રાણીમાત્ર આપના હાથે નાચતાં પૂતળાં જ છે.” (૧૦૫)
૨. “આવો તપસ્વી જેવો વેશ શું રાખ્યો છે ?” (૮૨)
૩. “આ ચોખા જેમ ઊજળા દૂધ જેવા અને અણીશુદ્ધ આખા છે.” (૮૮)

પ્ર.૨ નીચે આપેલાં વાક્યોનાં કારણો જણાવો. (બે થી ત્રણ લીટીમાં જ)

[૬]

૧. મહારાજે એકસાથે અમદાવાદ અને મછિયાવમાં ફૂલદોલનો ઉત્સવ કર્યો. (૧૩૫)
૨. ગરીબ સોનબાઈને મનમાં બહુ ઓછું આવ્યું. (૮૫)
૩. મિ. એરન સાહેબે દાદાખાચર તથા મુક્તાનંદ સ્વામીને મહારાજની સારી સંભાળ રાખવા કહ્યું. (૧૨૩)

પ્ર.૩ નીચે આપેલા પ્રસંગોમાંથી કોઈ પણ એક પ્રસંગ ઉપર પંદર લીટીમાં ટૂંકનોંધ લખો. (વર્ણનાત્મક)

[૫]

૧. સત્સંગ-પ્રચાર અને રઘુનાથદાસની ઉપાધિ (૪-૫)
૨. દૂધ કરતાં મીઠી છાશ (૨૨-૨૩)
૩. જાળિયામાં મંદવાડ ગ્રહણ (૮૨-૮૩)

પ્ર.૪ નીચે આપેલા પ્રશ્નોના એક (સંપૂર્ણ) વાક્યમાં જવાબ લખો.

[૫]

૧. મહારાજે છોકરાને થૂંકવા બાબતે શું સમજાવ્યું ? (૧૦૧)
૨. મહારાજે કોના ઘરનો મોભ ઊંચો કરીને પોતાને ખભે લઈ લીધો હતો ? (૬૭)
૩. કોનો ગર્વ ઉતારવા માટે મહારાજે અઢાર જણને પત્ર લખી દીક્ષા અપાવી ? (૪૨)
૪. જૂનાગઢમાં મહારાજે કયા કયા દેવની પ્રતિષ્ઠા કરી ? (૧૩૮)
૫. મહારાજે કેટલો સમય સત્સંગમાં વિચરી સંપ્રદાય સ્થાપ્યો ? (૧૫૫)

પ્ર.૫ આપેલા વિકલ્પોમાંથી ફક્ત સાચા વિકલ્પોની આગળ આપેલા ચોરસ ખાનામાં ખરાની (✓) નિશાની કરો.

[૪]

નોંધ : એક કે એકથી વધારે વિકલ્પ સાચા હોઈ શકે. તમામ સાચા વિકલ્પ આગળ જ ખરાની નિશાની કરી હશે તો જ પૂર્ણ ગુણ મળશે, અન્યથા એક પણ ગુણ નહીં મળે.

૧. શિક્ષાપત્રી (૧૩૫)
  - (૧) ☐ અક્ષર ઓરડીમાં લખવાની શરૂઆત.
  - (૨) ☐ નિત્ય પાઠ અથવા શ્રવણ અને પૂજનની આજ્ઞા.
  - (૩) ☐ સં. ૧૮૮૨ ઋષિપંચમીને દિવસે લખાઈ રહી.
  - (૪) ☐ સવિત્રાનંદ આદિક લલિયા સાધુઓ પાસે પ્રતો તૈયાર કરાવી.
૨. એન્ડ્રયુઝ ડનલોપ (૯૩-૯૪)
  - (૧) ☐ તેમનો ધર્મોપદેશ શાસ્ત્રો કરતાં પણ ઉચ્ચતર છે.
  - (૨) ☐ અહીં પધારો અને ધર્મપ્રચારનું કાર્ય કરો.
  - (૩) ☐ અહીંયાં સ્વામિનારાયણનું સ્થાનક ક્યાં છે ?
  - (૪) ☐ અમારું અને અમારા શત્રુનું સારું કરજો.

પ્ર.૬ નીચે આપેલાં વિધાનોમાં ખાલી જગ્યા પૂરો.

[૪]

૧. મહારાજે ભુજમાં ..... કરવા ..... સ્વામીને મોકલ્યા. (૧૧૮)
૨. મહારાજ રાજકોટમાં તા. .... ના દિવસે ગવર્નર ..... ને મળ્યા. (૧૪૫)
૩. જડ જેવા ..... પાસે મહારાજે ..... ના મંત્રો બોલાવ્યા. (૫૦)
૪. મહારાજે અમદાવાદમાં ..... કરવા માટે ..... નામની જગ્યા પસંદ કરી. (૧૧૧)

વિભાગ - ૨ : સત્સંગ વાચનમાળા ભાગ - ૨ - બારમી આવૃત્તિ, જૂન - ૨૦૧૬

પ્ર.૭ નીચે આપેલાં અવતરણો કોણ, કોને અને ક્યારે કહે છે તે લખો.

[૮]

૧. “દશેરાનો ને પૂર્ણિમાનો ઉત્સવ તમે કર્યો છે.” (૪૨)
૨. “અમારી ક્યાં ના છે ! તેમને બોલાવો.” (૨૪)
૩. “તમારી વાટ જોઈને બેઠો છું.” (૬૬)

પ્ર.૮ નીચે આપેલાં વાક્યોનાં કારણો જણાવો. (બે થી ત્રણ લીટીમાં જ)

[૪]

૧. લાડુબાએ ભેંશની ચાકરી શરૂ કરી. (૪૩)
૨. પીંજરાની શેર માટીની ખોટ પૂરી થઈ. (૯)

(પાછળ જુઓ)

સત્સંગ શિક્ષણ પરીક્ષા કાર્યાલય - અમદાવાદ દ્વારા કરવામાં આવેલ પૂર્વ કસોટીના  
આ આયોજનમાં મેં જાતે વર્ગમાં (બેઠકખંડમાં) હાજરી આપીને “સત્સંગ પરિચય : પ્રશ્નપત્ર-૧”  
પરીક્ષા આપી છે અને નીચેની વિગતો મેં સાચી ભરેલી છે તે આપ જાણશો.

પરીક્ષાર્થીની જન્મ તારીખ :- 

--	--	--	--	--	--	--	--

પરીક્ષા આપી તે તારીખ અને સમય :-

પરીક્ષાર્થીની સહી :-

નોંધ :- ફક્ત વર્ગમાં હાજર રહેલા પરીક્ષાર્થીઓએ જ ભૂલ્યા વગર આ હાજરીસ્લીપ કાપીને, તેમાં માગ્યા મુજબની વિગતો ભરીને, તેમના કેન્દ્ર વ્યવસ્થાપકને પરત આપવાની છે. ફક્ત હાજર પરીક્ષાર્થીઓની જ સ્લીપો ભેગી કરીને, પૂર્વ કસોટીના અહેવાલમાં ભરીને, સત્સંગ શિક્ષણ પરીક્ષા કાર્યાલય - અમદાવાદ ખાતે પરત જમા કરાવવાની છે. (અધૂરી વિગત ભરેલી હાજરીસ્લીપ માન્ય નહીં ગણાય)

પ્ર.૯ ‘સ્વામી જાગા ભક્તે શાસ્ત્રીજી મહારાજને આપેલા કોલની કરેલી પૂર્તિ’ (૫૭-૫૮) - પ્રસંગ ઉપર પંદર લીટીમાં ટૂંકનોંધ લખો. (વર્ણનાત્મક) [૫]

પ્ર.૧૦ નીચે આપેલા પ્રશ્નોના એક (સંપૂર્ણ) વાક્યમાં જવાબ લખો. [૪]

૧. મુક્તરાજ કડવા વ્યાસ કયા સ્વામીના યોગમાં આવ્યા હતા ? (૬૧)
૨. મહારાજે પીંજારાના પુત્રને ક્યારે અને ક્યાં દીક્ષા આપી શું નામ પાડ્યું ? (સંવત) (૧૨)
૩. મહારાજની મૂર્તિનાં કેટલાં સુખ છે ? કયા-કયા ? (૫૧)
૪. અમદાવાદની વિદ્વત્સભા વખતે નિત્યાનંદ સ્વામી ક્યાં હતા ? (૬)

પ્ર.૧૧ નીચે આપેલ વિષય માટે સૂચના મુજબ છ સાચા ક્રમ નંબર તથા તે સાચા ક્રમ નંબરને પંક્તિક્રમ પ્રમાણે ગોઠવો. [૬]

વિષય:- ‘આજ મારે ઓરડે....’ ફક્ત પ્રથમ પદની પંક્તિઓ (૧૭)

૧. શોભા શી કહું રે, નીરખી લાજે કોટિક કામ. ૨. હું તો તમ કારણે રે, આવ્યો ધામથકી ધરી દેહ. ૩. સજની તે સમે રે, ધન્ય ધન્ય નીરખ્યાં તેનાં ભાગ્ય. ૪. પ્રેમાનંદનાં રે, જોતાં તૃપ્ત ન થાયે નેણ. ૫. વાલપ વેણમાં રે, નેણાં કરુણામાં ભરપૂર. ૬. મસ્તક ઉપરે રે, બાંધ્યું મોળિડું અમૂલ્ય. ૭. રસરૂપ મૂરતિ રે, શ્રીહરિ કેવળ કરુણાકંદ. ૮. સુંદર શોભતા રે, અંગે સજિયા છે શણગાર. ૯. ધરીને મૂરતિ રે, જાણે આવ્યો રસ શંગાર. ૧૦. પ્રેમાનંદ તો રે, એ છબી નીરખી થયો નિહાલ. ૧૧. હસતા હેતમાં રે, સૌને દેતા સુખ આનંદ. ૧૨. રેશમી કોરનો રે, કરમાં સાઘો છે રૂમાલ.

- (૧) ફક્ત સાચા નંબરો       સૂચના : (૧) ફક્ત સાચા નંબરોમાં તમામ છ નંબરો સાચા હશે તો જ ૩ ગુણ મળશે. (૨) યથાર્થ પંક્તિક્રમ પણ સંપૂર્ણ સાચો હશે તો જ ૩ ગુણ મળશે. અન્યથા એક પણ ગુણ નહીં મળે.
- (૨) યથાર્થ પંક્તિક્રમ       હશે તો જ ૩ ગુણ મળશે. અન્યથા એક પણ ગુણ નહીં મળે.

પ્ર.૧૨ નીચે આપેલાં ખોટાં વાક્યોને મથાળાના સંદર્ભમાં સાચાં લખો. [૪]

નોંધ : સંપૂર્ણ સાચું વાક્ય લખ્યું હશે તો જ ગુણ પ્રાપ્ત થશે. અન્યથા એક પણ ગુણ નહીં મળે.

ઉદાહરણ :- વિદ્યાવારિષિ સદ્ગુરુ શ્રી નિત્યાનંદ સ્વામી :- સંવત ૧૮૭૨ના મહા વદ નોમની રાત્રે નિત્યાનંદ સ્વામીએ અમદાવાદમાં આચાર્યશ્રી અયોધ્યાપ્રસાદજી મહારાજ, ગુણાતીતાનંદ સ્વામી, પરમચૈતન્યાનંદ સ્વામી, કૃપાનંદજી વગેરે સંતોની હાજરીમાં કારણ દેહનો ત્યાગ કર્યો.

જવાબ :- વિદ્યાવારિષિ સદ્ગુરુ શ્રી નિત્યાનંદ સ્વામી :- સંવત ૧૮૦૮ના માગશર સુદ ૮ના દિવસે નિત્યાનંદ સ્વામીએ વરતાલમાં આચાર્યશ્રી રઘુવીરજી મહારાજ, ગોપાળાનંદ સ્વામી, શુક્રમુનિ, શૂન્યાતીતાનંદજી વગેરે સંતોની હાજરીમાં ભૌતિક દેહનો ત્યાગ કર્યો.

૧. મુકુંદાનંદ વર્ણી (મૂળજી બ્રહ્મચારી) : તીવ્ર ભક્તિના વેગથી મૂળજીભાઈ ગામનો ત્યાગ કરી સોમનાથની જાત્રા કરવા નીકળ્યા. ફરતાં ફરતાં માંગરોળ ગામે આવ્યા. (૨૨)
૨. ભક્તરાજ દાદાખાયર : આ કલ્પાંત જોઈ દાદાખાયર અને એમની બહેનો સૌ દોડતાં દોડતાં કારિયાણી આવ્યાં અને કોઈ પણ રીતે ગઢપુરમાં જ આશ્રમ કરવા મહારાજને બહુ આજીજી કરી. (૩૮)
૩. ભક્તરાજ લાડુબા : કુંડળના રાઠોડ ધાધલ સાથે તેમનાં લગ્ન થયાં હતાં, પરંતુ તેમની વૃત્તિ તો સ્વામીમાં જોડાયેલી જ હતી. આથી, રાઠોડ ધાધલે એમને રાજીખુશીથી સ્વામીને ભજવાની રજા આપી ઘેર વળાવ્યા. (૪૧)
૪. પ્રેમસખી પ્રેમાનંદ : દાદાખાયરના દરબારમાં જ્યાં મુક્તાનંદ સ્વામીનું મંદિર હતું ત્યાં નગરયાત્રા પૂરી થઈ. મહારાજ રથ ઉપરથી ઊતરી તરત જ મંદિરમાં ચાલ્યા ગયા. (૧૧)

વિભાગ - ૩ : નિબંધ

પ્ર.૧૩ નીચે આપેલા વિષયોમાંથી કોઈ પણ એક ઉપર આશરે ૩૦ લીટીમાં નિબંધ લખો. [૧૦]

૧. યોગીજી મહારાજ સ્મૃતિમંદિરમાં મૂર્તિપ્રતિષ્ઠા વિધિ  
(સ્વામિનારાયણ પ્રકાશ : ફેબ્રુઆરી - ૨૦૧૮, પા.નં. ૩૪-૩૭)
૨. બી. એ. પી. એસ. સ્વામિનારાયણ અક્ષરધામ રજત જયંતી મહોત્સવ  
(સ્વામિનારાયણ પ્રકાશ : ડિસેમ્બર - ૨૦૧૭, પા.નં. ૨૪-૩૩, ૬૭)
૩. સ્વામિનારાયણ સિદ્ધાંતસુધાનો વિમોચન સમારોહ  
(સ્વામિનારાયણ પ્રકાશ : ઓક્ટોબર-નવેમ્બર - ૨૦૧૭, પા.નં. ૧૨-૧૭)

❖ ❖ ❖

સૂચના :- આ પ્રશ્નપત્રમાંથી થોડા-ઘણા પ્રમાણમાં પ્રશ્નો રવિવાર, તા. ૧૫ જુલાઈ, ૨૦૧૮ના રોજ લેવાનાર મુખ્ય પરીક્ષામાં પુછાશે. મુખ્ય પરીક્ષામાં જવાબવહીમાં વધારાનાં પાનાં જોડીને તેમાં લખેલા ઉત્તર માન્ય ગણાશે નહિ. પરીક્ષા કાર્યાલય, અમદાવાદની પૂર્વ મંજૂરી લીધા સિવાય, મૂળ પરીક્ષાર્થીના બદલે ‘લહિયા’, ‘ડમી રાઈટર’ કે ‘અન્ય વ્યક્તિ’ દ્વારા લખાઈને આવેલી પરીક્ષાની જવાબવહી રદ ગણવામાં આવશે. એકથી વધારે પ્રકારના જુદા જુદા અક્ષરોવાળા ઉત્તરો માન્ય નહિ ગણાય. છેકછાકવાળા જવાબો માન્ય ગણાશે નહીં. અસ્પષ્ટ અને ઉકેલી ન શકાય તેવા જવાબો માન્ય ગણાશે નહિ. અભ્યાસક્રમના પુસ્તકની છેલ્લી આવૃત્તિનો જ ઉપયોગ કરવો. પરીક્ષાખંડમાં પરીક્ષા દરમ્યાન કોઈ પણ પરીક્ષાર્થીએ મોબાઈલ ફોન તથા ઇલેક્ટ્રોનિક સાધનો જેવાં કે ટેબ્લેટ, લેપટોપ વગેરેનો ઉપયોગ કરવો નહિ તથા પોતાની પાસે રાખવા પણ નહિ.

❖ **અગત્યની જાહેરાત** તમામ પરીક્ષાર્થીઓ આપણી સંસ્થાની દર્શાવેલી website - link પરથી જૂનાં વર્ષોનાં પ્રશ્નપત્રો તથા તેના ઉકેલપત્રો નિ:શુલ્ક ડાઉનલોડ કરી શકશે તથા તેની પ્રિન્ટ પણ કાઢી શકશે. <http://www.baps.org/Satsang-Exams.aspx>